

Добри Желѣзковъ Фабрикаджия

(Родоначалникъ на българската текстилна индустрия).

Преди тридесетъ и петъ години, като държавенъ архитектъ, бѣхъ опълномощенъ да приема и опиша павилионитѣ на държавната сукнена фабрика въ Сливенъ, напусната отъ тогавашното акционерно текстилно дружество „Напредѣкъ“.

Следъ като снехъ плановетѣ на павилионитѣ и описахъ положението на машинитѣ въ тѣхъ, заинтересувахъ се отъ историята на основаването и градежа на тая фабрика, за която още като дете бѣхъ слушалъ доста да се разправя отъ баба, майка и зетъ — съвременници на строежа ѝ. Заинтригуванъ отъ крайно интересната история на основанието ѝ, обърнахъ се за сведения къмъ единствения тогава още живъ синъ на Добри Фабрикаджията — сливенския търговецъ Иванчо Д. Желѣзковъ, който имаше любезността да ме освѣтли върху всичко, що знаеше за баща си, за живота и дейността му, за строежа на фабриката, като ми даде за използване записания у него султански ферманъ, даруванъ на баща му, заедно съ образитѣ на значкитѣ, що сж пришивали на фесовѣтѣ на фабричните работници. Сведенията, провѣрени и допълнени съ тия на много съвременници на Добри Желѣзковъ, напечатихъ на времето въ Списанието на Българската академия на наукитѣ, LXIV годишнина XV, 5-6 свезка, 1903 г. Редакцията на това списание добави, че статията и сведенията ми за Добри Желѣзковъ сж презъ нея година най-цененъ материалъ. Скоро следъ това дѣдо Иванчо умрѣ, та кой знае, ако не бѣ щастливиятъ случай да се срещна съ него, дали не щѣше да се изгуби ферманътъ и да пропаднатъ сведенията за Фабрикаджията, както сега се установява, че сж изчезнали за винаги много отъ книгитѣ на библиотеката му, както и подаренитѣ му отъ султанъ Махмуда: златна